บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบประเมินความพร้อมทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 และหาคุณภาพของแบบประเมินสำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยได้นำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การหาคุณภาพเครื่องมือ
5. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรของการศึกษาเป็นนักเรียนอายุ 5 – 6 ปี กำลังศึกษาระดับปฐมวัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 โดยทำการสำรวจข้อมูลนักเรียนจากฝ่ายวิเคราะห์นโยบายและแผนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำนวน 2,950 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 จำนวน 62 คน จาก 3 โรงเรียนซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi- Stage Random Sampling) มีวิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีจำนวนทั้งหมด 62 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มตัวอย่างดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งขนาดโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับปฐมวัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ที่ได้จากการสุ่มในขั้นที่ 1 ออกเป็น 3 ขนาดตามเกณฑ์แบ่งโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 0 - 120 คน

โรงเรียนขนาดกลางมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121- 600 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601- 1,500 คน

ขั้นที่ 2 กำหนดให้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) แล้วสุ่มโรงเรียนแต่ละขนาด ได้ขนาดละ 1 โรงเรียน ได้โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรง ขนาดกลาง 1 โรง ขนาดเล็ก 1 โรง

ขั้นที่ 3 สุ่มห้องเรียนจากแต่ละโรงเรียน มาโรงเรียน ละ 1 คน ห้องได้จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 62 คนปรากฏ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน
โรงเรียนบ้านบก	30
โรงเรียนบ้านโนนหินแร่	20
โรงเรียนบ้านศรีสมบูรณ์แหลมทอง	12
รวม	**62**

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินความพร้อมทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ดังนี้ แบบประเมินความพร้อมทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย มี 4 ฉบับ จำนวน 12 ข้อ ดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1	ด้านการฟัง	จำนวน 3 ข้อ
ฉบับที่ 2	ด้านการพูด	จำนวน 3 ข้อ
ฉบับที่ 3	ด้านการอ่าน	จำนวน 3 ข้อ
ฉบับที่ 4	ด้านการเขียน	จำนวน 3 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินความพร้อมทางภาษาโดยดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเรื่องต่อไปนี้อย่างละเอียดเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมิน

1.1 ศึกษาความหมายของคำว่าความพร้อมของภาษา

1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

1.3 ศึกษาตัวชี้วัดเกี่ยวกับความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัย

1.4 ศึกษาการประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย

1.5 ศึกษาวิธีสร้างแบบประเมินความพร้อมทางภาษาและวิธีเขียนคู่มือแบบประเมินความพร้อมทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

2. กำหนดตัวชี้วัด และร่างรูปแบบการประเมินความพร้อมทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีวิธีการ ดังนี้

2.1 สนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อกำหนดตัวชี้วัด และสร้างแบบประเมินความพร้อมทางภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ด้านการศึกษาปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้มีมีประสบการณ์สอนระดับปฐมวัย ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 6 คน ได้แก่

2.1.1 นายสัมฤทธิ์ สาระ ค.บ. (ประถมศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ ด้านการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านศรีเชียงใหม่ อ.กุดข้าวปุ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

2.1.2 นางสาวสำราญ จันทวลี ค.บ. (การศึกษาปฐมวัย) ครูชำนาญการพิเศษ ด้านการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านโนนหินแร่ อ.กุดข้าวปุ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

2.1.3 นางรัชฎาพร อ่อนแก้ว ค.บ. (การศึกษาปฐมวัย) ครูชำนาญการพิเศษ ด้านการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านแก่งเค็ง อ.กุดข้าวปุ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

2.1.4 นางสาวพัชราภรณ์ ธรรมวง ค.บ. (ประถมศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ ด้านการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านบกหนองทันน้ำ อ.กุดข้าวปุ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

2.1.5 นายเสกศักดิ์ บุตรแสน ค.บ. (ประถมศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ ด้านการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านหนองลุมพุก อ.กุดข้าวปุ้น สังกัดสำนักงานเขต

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

2.1.6 นางวาสนา หลงวารี ค.บ. (การศึกษาปฐมวัย) ครูชำนาญการพิเศษ ด้านการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านคำแม่มุ่ย อ.กุดข้าวปุ้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2

สรุปผลการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากการสนทนากลุ่มนำไปปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ร่างแบบประเมินความพร้อมทางภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. นำแบบประเมินความพร้อมทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง ได้แก่

3.1 ดร.ปิยธิดา ปัญญา วุฒิ กศ.ด. (การวิจัยและประเมินผลการศึกษา) อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

3.2 อาจารย์อาทิตย์ อาจหาญ วุฒิ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

3.3 คุณมะลิวัลย์ พบลาภ วุฒิ ค.ม. หลักสูตรและการสอน ศึกษานิเทศก์ เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 เชี่ยวชาญด้านปฐมวัย

3.4 คุณคูณมี ใจแก้ว วุฒิ ค.ม. การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านาสนาม เชี่ยวชาญด้านปฐมวัย

3.5 คุณศิวพร ผาใหญ่ วุฒิ ค.ม. วิจัยและประเมินผลการศึกษา ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านนาจ่าย เชี่ยวชาญด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา

นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยคัดเลือกข้อสอบที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแบบประเมินนั้นมีเนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้และมีความคิดเห็นตรงกันเท่ากับ .05 ขึ้นไปนำไปสร้างเป็นแบบประเมิน

4. นำแบบประเมินความพร้อมทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ที่สร้างปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง ของแบบประเมิน

5. นำแบบประเมินความพร้อมทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ ผ่านผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ แล้วให้ครูที่สอนเด็กระดับปฐมวัย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2 จำนวน 20 คน

เกณฑ์การประเมินความพร้อมทางภาษา ใช้เกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 163) ดังนี้

4.51-5.00 ระดับดีมาก (ระดับ 5)

3.51-4.50 ระดับดี (ระดับ 4)

2.51-3.50 ระดับปานกลาง (ระดับ 3)

1.51-2.50 ระดับน้อย (ระดับ 2)

1.00-1.50 ระดับน้อยมาก (ระดับ 1)

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบประเมินความพร้อมทางภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยไปให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และตรวจสอบความถูกต้องและให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วปรับปรุงให้ถูกต้องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ดร. ปิยธิดา ปัญญา อาจารย์อาทิตย์ อาจหาญ คุณมะลิวัลย์ พบลาภ คุณดุณมี ใจแก้ว และคุณศิวพร ผาใหญ่

2. นำแบบประเมินความพร้อมทางภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 1 โรงเรียนตระการพืชผลจำนวน 38 คนโรงเรียนบ้านป่าข่า จำนวน 23 คน โรงเรียนบ้านนาไฮ จำนวน 12 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบและให้ผู้ตรวจให้คะแนนเป็นผู้ให้คะแนนจำนวน 2 ท่านนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบแต่ละตอนแล้วปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้ดีขึ้น

3. นำแบบประเมินความพร้อมทางภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองผือ จำนวน 24 คนโรงเรียนบ้านพอก จำนวน 21 คนโรงเรียนบ้านนาแวง จำนวน 18 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบและให้ผู้ตรวจให้คะแนนเป็นผู้ให้คะแนน จำนวน 2 ท่าน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบประเมินแต่ละตอนแล้วปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้ดีขึ้น

4. นำแบบประเมินความพร้อมทางภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างครั้งที่ 3 โรงเรียนบ้านบก จำนวน 30 คนโรงเรียนบ้านโนนหินแร่ จำนวน 20 คน โรงเรียนบ้านศรีสมบูรณ์แหลมทอง จำนวน 12 คนโดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอบและให้ผู้ตรวจให้คะแนนเป็นผู้ให้คะแนน จำนวน 2 ท่านนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบประเมินแต่ละตอน แล้วสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลอภิปรายผลการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

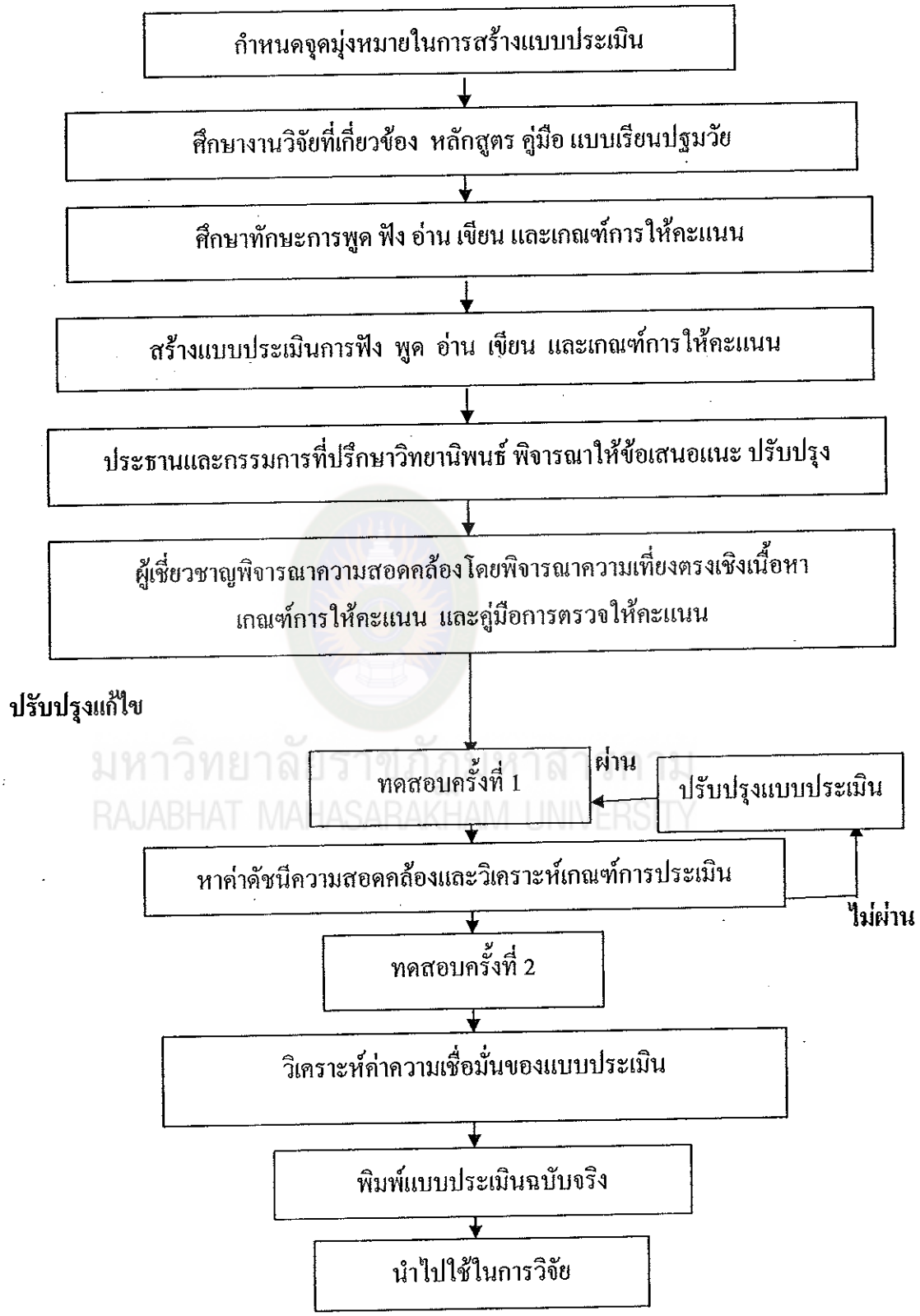

แผนภาพที่ 2 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความพร้อมทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาตามระดับตั้งแต่ระดับโรงเรียน ระดับเครือข่ายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ให้แจ้งโรงเรียนที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างทราบล่วงหน้า เพื่อให้โรงเรียนได้เตรียมนัดหมายนักเรียนได้ถูกต้อง

2. ผู้วิจัยเตรียมแบบประเมินความพร้อมทางภาษา สำหรับเด็กปฐมวัยและอุปกรณ์ให้พร้อมและเพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. ประชุม นัดหมาย สนทนากลุ่ม และสรุปสนทนากลุ่ม

4. ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปประเมินพัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยดำเนินการประเมินและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และมีผู้ตรวจให้คะแนน จำนวน 2 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบประเมินความพร้อมทางภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย ดังนี้

1. แบบประเมินความพร้อมทางภาษา

1.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบประเมินกับเนื้อหา (IOC)

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพร้อมทางภาษา

1.3 ค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้ให้คะแนนจำนวน 2 คน

1.4 การวิเคราะห์คุณภาพของแบบประเมินความพร้อมทางภาษา โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 163)

4.51-5.00 ระดับดีมาก (ระดับ 5)

3.51-4.50 ระดับดี (ระดับ 4)

2.51-3.50 ระดับปานกลาง (ระดับ 3)

1.51-2.50 ระดับน้อย (ระดับ 2)

1.00-1.50 ระดับน้อยมาก (ระดับ 1)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐานของแบบประเมิน ได้แก่

1.1 วิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ

$\bar{x}$ แทนคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบ

$\sum x$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทนจำนวนคะแนน

1.2 วิเคราะห์หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการวัด (Standard Diviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เมื่อ

S.D. แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทนคะแนนแต่ละตัว

N แทนจำนวนคะแนนในกลุ่ม

$\sum$ แทนผลรวม

2. สถิติในการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบประเมินทักษะการเขียนย่อความ

2.1 สถิติค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับเนื้อหาหรือตัวชี้วัดใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ

R แทน คะแนนระดับความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนประเมินในแต่ละข้อ

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความสอดคล้องในข้อนั้น ๆ

2.2 กรณีหนึ่งพฤติกรรมหนึ่งตัวอย่างสองผู้ประเมิน เป็นการหาค่าดัชนีความเห็นพ้องกันระหว่างผู้ประเมิน 2 คน ที่สังเกตหรือประเมินพฤติกรรมเพียงพฤติกรรมเดียวของกลุ่มตัวอย่างคนเดียวโดยอาศัยเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring rubrics) มีสูตรการคำนวณดังนี้ (ไพศาล วรคำ. 2552 : 284)

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^{k} \left| R_{1k} - R_{2k} \right|}{K(I-1)}$$

เมื่อ R_{1k} แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 1 ในพฤติกรรมที่ k

$\bar{R}_{2k}$ แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 2 ในพฤติกรรมที่ k

K แทน จำนวนพฤติกรรมบ่งชี้ทั้งหมด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY